

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 29. julija 2019*

„Predhodno odločanje – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29/ES – Informacijska družba – Harmonizacija nekaterih vidikov avtorske in sorodnih pravic – Člen 2(a) – Pravica reproduciranja – Člen 3(1) – Priobčitev javnosti – Člen 5(2) in (3) – Izjeme in omejitve – Obseg – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah“

V zadevi C-469/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 1. junija 2017, ki je na Sodišče prispela 4. avgusta 2017, v postopku

Funke Medien NRW GmbH

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi: K. Lenaerts, predsednik, A. Arabadjiev, M. Vilaras, T. von Danwitz, predsedniki senatov, C. Toader, predsednica senata, F. Biltgen, C. Lycourgos, predsednika senatov, E. Juhász, M. Ilešič (poročevalec), L. Bay Larsen in S. Rodin, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: M. Aleksejev, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. julija 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Funke Medien NRW GmbH T. von Plehwe, Rechtsanwalt,
- za nemško vlado T. Henze, M. Hellmann, E. Lankenau in J. Techert, agenti,
- za francosko vlado E. Armoët, D. Colas in D. Segoin, agenti,
- za vlado Združenega kraljestva Z. Lavery in D. Robertson, agenta, skupaj z N. Saundersom, barrister,
- za Evropsko komisijo H. Krämer, T. Scharf in J. Samnadda, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 25. oktobra 2018

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(a), člena 3(1) ter člena 5(2) in (3) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Funke Medien NRW GmbH (v nadaljevanju: Funke Medien), ki upravlja spletni portal nemškega dnevnika *Westdeutsche Allgemeine Zeitung*, in Bundesrepublik Deutschland (Zvezna republika Nemčija), ker je družba Funke Medien objavila nekatere „zaupne dokumente z omejenim dostopom“, ki jih je sestavila nemška vlada.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 1, 3, 6, 7, 9, 31 in 32 Direktive 2001/29 je navedeno:

„(1) Pogodba [ES] predvideva ustanovitev notranjega trga in vzpostavitev sistema, ki bo zagotavljal, da se konkurenca na notranjem trgu ne izkrivlja. Uskladitev [harmonizacija] zakonov držav članic o avtorski in sorodnih pravicah prispeva k uresničitvi teh ciljev.

[...]

(3) Predlagano usklajevanje [harmonizacija] bo pomagalo uresničevati štiri svoboščine notranjega trga in je povezano s spoštovanjem temeljnih pravnih načel, zlasti lastnine, vključno z intelektualno lastnino, ter s svobodo izražanja in javnim interesom.

[...]

(6) Brez uskladitve [harmonizacije] na ravni Skupnosti so lahko posledice zakonodajne dejavnosti na nacionalni ravni, ki so se kot odgovor na tehnološke izzive že začele v številnih državah članicah, občutne razlike v varstvu, s tem pa omejitve prostega pretoka storitev in proizvodov, ki vsebujejo intelektualno lastnino oziroma temeljijo na njej, kar vodi k ponovni drobitvi notranjega trga in zakonodajni neskladnosti. Vpliv takšnih zakonodajnih razlik in negotovosti se bo še povečal z nadaljnjim razvojem informacijske družbe, ki je že znatno povečala čezmejno izkoriščanje intelektualne lastnine. [...]

(7) Pravni okvir Skupnosti za varstvo avtorske in sorodnih pravic mora biti torej prilagojen in dopolnjen, kolikor je potrebno za tekoče delovanje notranjega trga. [...] [R]azlik, ki ne prizadenejo delovanja notranjega trga, [pa] ni treba odstraniti ali preprečiti.

[...]

- (9) Vsakršno usklajevanje [harmonizacija] avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. Njihovo varstvo pomaga zagotoviti ohranjanje in razvoj ustvarjalnosti v interesu avtorjev, izvajalcev, producentov, potrošnikov, kulture, industrije in javnosti nasploh. Intelektualna lastnina se torej prizna kot sestavni del lastnine.

[...]

- (31) Zagotoviti je treba pravično ravnotežje pravic in interesov med različnimi kategorijami imetnikov pravic, pa tudi med različnimi kategorijami imetnikov pravic in uporabnikov varovanih predmetov. Obstoječe izjeme in omejitve pravic, kot jih določajo države članice, je treba ponovno ovrednotiti glede na novo elektronsko okolje. [...] Da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga, je treba takšne izjeme in omejitve opredeliti bolj usklajeno. Stopnja njihovega usklajevanja [harmonizacije] mora temeljiti na njihovem vplivu na gladko delovanje notranjega trga.

- (32) Ta direktiva določa izčrpno naštetih izjeme in omejitve pravice reproduciranja ter pravice priobčenja javnosti. [...] Države članice naj koherentno uporabljajo te izjeme in omejitve [...].“

4 Člen 2 Direktive 2001/29, naslovljen „Pravica reproduciranja“, določa:

„Države članice predvidijo za spodaj naštetih izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo, neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma:

- (a) avtorjem za njihova dela;

[...]“

5 Člen 3 te direktive, naslovljen „Pravica priobčitve del javnosti in pravica do dajanja na voljo javnosti predmetov sorodnih pravic“, v odstavku 1 določa:

„Države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.“

6 Člen 5 navedene direktive, naslovljen „Izjeme in omejitve“, v odstavku 3(c) in (d) ter odstavku 5 določa:

„3. Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravic iz členov 2 in 3 v naslednjih primerih:

[...]

- (c) reproduciranje v tisku, priobčitev javnosti oziroma dajanje na voljo javnosti objavljenih člankov o aktualnih gospodarskih, političnih ali verskih temah oziroma predvajanih del ali druge vsebine istega značaja v primerih, ko takšna uporaba ni izrecno prepovedana in dokler je naveden vir vključno z avtorjevim imenom, oziroma uporaba del ali predmetov sorodnih pravic v zvezi s poročanjem o aktualnih dogodkih v obsegu, ki ga upravičuje informativni namen[,] in ob navedbi vira vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče;

- (d) citati z namenom kritike ali ocene pod pogojem, da se nanašajo na delo ali na predmet sorodnih pravic, ki je bil že bil zakonito dan na voljo javnosti, da je naveden vir vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče, in da je njihova uporaba v skladu s pošteno prakso ter v obsegu, ki ga zahteva poseben namen;

[...]

5. Izjeme in omejitve iz odstavkov 1, 2, 3 in 4 naj se uporabijo le v določenih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem dela ali drugega predmeta in ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika pravic.“

Nemško pravo

- 7 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz (zakon o avtorski in sorodnih pravicah) z dne 9. septembra 1965 (BGBl. 1965 I, str. 1273, v nadaljevanju: UrhG) v členu 50, naslovljenem „Poročanje o aktualnih dogodkih“, določa:

„Za poročanje o aktualnih dogodkih z radijskim oddajanjem ali podobnimi tehničnimi sredstvi, v časopisih, periodičnem tisku in drugih publikacijah ali na katerem koli drugem nosilcu, ki poročajo pretežno o dnevnih dogodkih, pa tudi v filmu, je v delu, v katerem je to upravičeno z zastavljenim ciljem, zakonito reproducirati, distribuirati in priobčiti javnosti dela, ki postanejo zaznavna med razvojem dogodkov, o katerih se poroča.“

- 8 Člen 51 UrhG, naslovljen „Citati“, določa:

„Reproduciranje, distribuiranje in priobčitev javnosti – za namene citiranja – dela, ki je že objavljeno, so zakoniti, če je obseg uporabe upravičen s posebnim zastavljenim ciljem. Zlasti je zakonito:

1. posamezna dela po njihovi objavi vključiti v samostojno znanstveno delo zaradi pojasnitve njegove vsebine;
2. odlomke dela po njegovi objavi citirati v samostojnem književnem delu;
3. v samostojnem glasbenem delu citirati posamezne odlomke že objavljenega glasbenega dela.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 9 Zvezna republika Nemčija da vsak teden sestaviti poročilo o vojaškem stanju pri posredovanjih Bundeswehr (zvezna vojska, Nemčija) v tujini in o spremembah na območjih posredovanja. Tako pripravljena poročila, naslovljena „Unterrichtung des Parlaments“ (obvestilo parlamentu, v nadaljevanju: UdP), so namenjena nekaterim poslancem Bundestag (zvezni parlament, Nemčija), enotam Bundesministerium der Verteidigung (zvezno ministrstvo za obrambo, Nemčija) in drugim zveznim ministrstvom ter nekaterim službam, ki so podrejene zveznemu ministrstvu za obrambo. Šteje se, da so UdP „zaupni dokumenti z omejenim dostopom“, pri čemer ta opredelitev ustreza najnižji ravni zaupnosti med štirimi ravni zaupnosti, določenimi z nemškim pravom. Zvezna republika Nemčija vzporedno objavlja povzete različice UdP, naslovljene „Unterrichtung der Öffentlichkeit“ (obvestilo javnosti), ki so javnosti dostopne brez omejitev.
- 10 Družba Funke Medien upravlja spletni portal nemškega dnevnika *Westdeutsche Allgemeine Zeitung*. Ta družba je 27. septembra 2012 prosila za dostop do vseh UdP, sestavljenih v obdobju od 1. septembra 2001 do 26. septembra 2012. Pristojni organi so to prošnjo zavrnil, ker naj bi razširjanje informacij, ki jih vsebujejo ta UdP, lahko škodovalo občutljivim interesom zvezne vojske glede varnosti. Navedeni organi so se v teh okoliščinah sklicevali na redno objavljane informacije za javnost, ki vsebujejo take različice UdP, ki na navedene interese ne vplivajo. Družba Funke Medien je kljub temu na neznan način pridobila velik del UdP in jih nekaj objavila pod naslovom „Afghanistan-Papiere“ (dokumenti o Afganistanu), dostop do njih – v obliki posamično skeniranih strani, skupaj z uvodnim besedilom, dodatnimi povezavami in pozivom k interaktivnemu sodelovanju – pa je bil mogoč na spletni strani te družbe.

- 11 Zvezna republika Nemčija, ki meni, da je družba Funke Medien kršila njeno avtorsko pravico na UdP, je proti njej vložila opustitveno tožbo, ki ji je Landgericht Köln (deželno sodišče v Kölnu, Nemčija) ugodilo. Pritožbo, ki jo je vložila družba Funke Medien, je Oberlandesgericht Köln (višje deželno sodišče v Kölnu, Nemčija) zavrnilo. Družba Funke Medien je z revizijo, vloženo pri predložitvenem sodišču, vztrajala pri svojih predlogih za zavrnitev opustitvene tožbe.
- 12 Predložitveno sodišče ugotavlja, da razlogovanje Oberlandesgericht Köln (višje deželno sodišče v Kölnu) temelji na premisi, da je UdP mogoče varovati kot „književna dela“ na podlagi avtorske pravice in da ne gre za uradna besedila, ki so iz varstva te pravice izključena. Vendar poudarja, da to sodišče ni ugotovilo ničesar glede konkretnih značilnosti, ki omogočajo ugotovitev kreativne posebnosti UdP.
- 13 Predložitveno sodišče pa ugotavlja, da je izključena možnost razveljavitve sodbe Oberlandesgericht Köln (višje deželno sodišče v Kölnu) in vrnitev zadeve zadnjenavedenemu sodišču v ponovno odločanje, da bi se mu omogočilo, da do ugotovitev v zvezi s tem pride *a posteriori*, če je kršitev avtorske pravice na UdP, ki naj bi jo bilo treba predpostavljati pri pravnem nadzoru, ki se izvaja v okviru revizije, vsekakor zajeta s pravili o odstopanju, ki se nanašajo na poročanje o aktualnih dogodkih in na citate ter ki so določena v členih 50 in 51 UrhG, ali če je tako poseganje upravičeno na podlagi svobode obveščanja oziroma svobode medijev, ki sta določeni v prvem in drugem stavku člena 5(1) Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (ustava Zvezne republike Nemčije) z dne 23. maja 1949 (BGBl 1949 I, str. 1, v nadaljevanju: GG) ter v členu 11 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina). Po navedbah predložitvenega sodišča bi v takem primeru stanje postopka dovoljevalo, da se o zadevi razsodi, pri čemer bi navedeno sodišče moralo sodbo Landgericht Köln (deželno sodišče v Kölnu) spremeniti in opustitveno tožbo, ki jo je pri njem vložila Zvezna republika Nemčija, zavrniti.
- 14 Predložitveno sodišče v zvezi s tem meni, da razlaga člena 2(a), člena 3(1) ter člena 5(3)(c) in (d) Direktive 2001/29 ob upoštevanju temeljnih pravic, zlasti svobode obveščanja in svobode medijev, ni nedvoumna. Sprašuje se zlasti, ali ta določba dopušča polje proste presoje pri njenem prenosu v nacionalno pravo. V zvezi s tem navaja, da se določbe nacionalnega prava, s katerimi je prenesena direktiva Evropske unije, v skladu s sodno prakso Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče, Nemčija) načeloma ne smejo presojati glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja GG, temveč le glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravo Unije, če ta direktiva državam članicam ne dopušča nobenega polja proste presoje pri njenem prenosu.
- 15 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
 - „(1) Ali določbe prava Unije glede izključne pravice avtorjev do reproduciranja del (člen 2(a) Direktive 2001/29) in priobčitve del javnosti, vključno z dajanjem na voljo javnosti (člen 3(1) Direktive 2001/29), in glede izjem ali omejitev teh pravic (člen 5(2) in (3) Direktive 2001/29) pri prenosu v nacionalno pravo dopuščajo prosto presojo?
 - (2) Na kakšen način je treba pri določitvi obsega izjem ali omejitev izključne pravice avtorjev do reproduciranja del (člen 2(a) Direktive 2001/29) in priobčitve del javnosti, vključno z dajanjem na voljo javnosti (člen 3(1) Direktive 2001/29), določenih v členu 5(2) in (3) Direktive 2001/29, upoštevati temeljne pravice iz [Listine]?
 - (3) Ali je mogoče s temeljnima pravicama svobode obveščanja (člen 11(1), drugi stavek, [Listine]) ali svobode medijev (člen 11(2) [Listine]) utemeljiti izjeme ali omejitve izključne pravice avtorjev do reproduciranja del (člen 2(a) Direktive 2001/29) in priobčitve del javnosti, vključno z dajanjem na voljo javnosti (člen 3(1) Direktive 2001/29), zunaj okvira izjem ali omejitev, določenih v členu 5(2) in (3) Direktive 2001/29?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

- 16 Predložitveno sodišče ugotavlja, da se je Oberlandesgericht Köln (višje deželno sodišče v Kölnu) pri zavrnitvi pritožbe družbe Funke Medien oprlo na premiso, da je UdP mogoče varovati kot „književna dela“ na podlagi avtorske pravice, ne da bi v zvezi s tem prišlo do natančnih ugotovitev, ki bi temeljile na konkretnih značilnostih, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti njihovo kreativno posebnost.
- 17 Sodišče meni, da je v zvezi s tem koristno podati ta pojasnila.
- 18 Člen 2(a) in člen 3(1) Direktive 2001/29 določata, da države članice avtorjem dodelijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo, neposredno ali posredno reproduciranje njihovih „del“ na vsak način in v vsaki obliki ter izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo priobčitev teh „del“ javnosti. Tako je neki predmet lahko varovan z avtorsko pravico na podlagi Direktive 2001/29 le, če ga je mogoče opredeliti kot „delo“ v smislu teh določb (glej v tem smislu sodbo z dne 13. novembra 2018, Levola Hengelo, C-310/17, EU:C:2018:899, točka 34).
- 19 Kot je razvidno iz ustaljene sodne prakse, morata biti za to, da bi bilo neki predmet mogoče opredeliti kot „delo“, izpolnjena dva kumulativna pogoja. Prvič, zadevni predmet mora biti izviren, tako da pomeni avtorjevo lastno intelektualno stvaritev. Da bi se intelektualna stvaritev lahko štela kot avtorjeva lastna, mora odražati njegovo osebnost, za to pa gre, če je imel avtor pri izdelavi dela s svobodnimi in ustvarjalnimi izbiri možnost izraziti svoje ustvarjalne sposobnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, točke od 87 do 89).
- 20 Drugič, kot „delo“ v smislu Direktive 2001/29 je mogoče opredeliti le elemente, ki so izraz take intelektualne stvaritve (sodba z dne 13. novembra 2018, Levola Hengelo, C-310/17, EU:C:2018:899, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 21 V obravnavani zadevi je družba Funke Medien navedla, da UdP ni mogoče varovati z avtorsko pravico, ker naj bi šlo za poročila, katerih strukturo določijo različni avtorji na podlagi enotne oblike, in ker naj bi bila v navedenih poročilih izključno podana dejstva. Nemška vlada pa je poudarila, da je stvaritev take enotne oblike kot tako mogoče varovati z avtorsko pravico.
- 22 Nacionalno sodišče mora ugotoviti, ali je poročila o vojaškem stanju, kot so ta iz postopka v glavni stvari, oziroma nekatere njihove elemente mogoče opredeliti kot „dela“ v smislu člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29 in ali so zato lahko varovana z avtorsko pravico (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, točka 48).
- 23 Za ugotovitev, ali je dejansko tako, mora nacionalno sodišče preveriti, ali je imel avtor pri sestavljanju teh poročil možnost svobodne in ustvarjalne izbire, na podlagi katere je bilo bralcu mogoče posredovati izvirnost zadevnih predmetov, pri čemer taka izvirnost izhaja iz izbire, razporeditve in kombinacije besed, s katerimi je avtor svojo ustvarjalnost izrazil na izviren način in dosegel rezultat, ki pomeni intelektualno stvaritev (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, točke od 45 do 47), zgolj intelektualni napor in veščine za oblikovanje navedenih poročil pa pri tem niso upoštevni (glej po analogiji sodbo z dne 1. marca 2012, Football Dataco in drugi, C-604/10, EU:C:2012:115, točka 33).
- 24 Če bi bila poročila o vojaškem stanju, kot so ta v postopku v glavni stvari, povsem informativni dokumenti, katerih vsebino tvorijo predvsem informacije, ki jih ta vsebujejo – tako da se te informacije in njihovo izražanje v teh poročilih pomešajo in je tako za navedena poročila značilna le njihova tehnična funkcija, ki izključuje vsakršno izvirnost – bi bilo treba šteti, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 19 sklepnih predlogov, da avtor pri sestavljanju teh poročil ni imel

možnosti izraziti svoje ustvarjalnosti in doseči rezultata, ki bi pomenil njegovo lastno intelektualno stvaritev (glej v tem smislu sodbi z dne 22. decembra 2010, Bezpečnostní softwarová asociace, C-393/09, EU:C:2010:816, točke od 48 do 50, ter z dne 2. maja 2012, SAS Institute, C-406/10, EU:C:2012:259, točka 67 in navedena sodna praksa). V tem primeru bi moralo nacionalno sodišče ugotoviti, da taka poročila ne pomenijo „del“ v smislu člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29 in zato zanje ne more veljati varstvo, ki ga dajejo te določbe.

- 25 Iz tega izhaja, da je treba ugotoviti, da so poročila o vojaškem stanju, kot so ta iz postopka v glavni stvari, lahko varovana z avtorsko pravico le pod pogojem – katerega izpolnitev mora preveriti nacionalno sodišče v vsakem posameznem primeru – da ta poročila pomenijo avtorjevo intelektualno stvaritev, ki odraža njegovo osebnost ter njegove svobodne in ustvarjalne izbire pri izdelavi navedenih poročil.
- 26 Na postavljena vprašanja je treba odgovoriti ob upoštevanju zgornjih ugotovitev.

Prvo vprašanje

- 27 Najprej je treba ugotoviti, kot je razvidno iz točk 13 in 14 te sodbe, da prvo vprašanje spada v okvir, v katerem predložitveno sodišče za rešitev spora o glavni stvari uporabi pravila glede poročanja o aktualnih dogodkih in glede citatov, ki so določena v členih 50 in 51 UrhG, s katerima je bil prenesen člen 5(3)(c) in (d) Direktive 2001/29.
- 28 Čeprav namreč predložitveno sodišče Sodišče ne dvomi posebej glede razlage te določbe Direktive 2001/29 – saj natančneje navaja, da je Oberlandesgericht Köln (višje deželno sodišče v Kölnu) ugotovilo, da s tem, da je družba Funke Medien na svojem spletnem mestu objavila UdP, niso izpolnjeni pogoji iz členov 50 in 51 UrhG – se sprašuje, ali ta določba prava Unije ter člen 2(a) in člen 3(1) navedene direktive državam članicam dopuščajo polje proste presoje pri njihovem prenosu, ker se določbe nacionalnega prava, s katerimi je prenesena direktiva Unije, v skladu s sodno prakso Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) načeloma ne smejo presojati glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja GG, temveč le glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravo Unije, če ta direktiva državam članicam ne dopušča nobenega polja proste presoje pri njenem prenosu.
- 29 V teh okoliščinah predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba določbe člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29 na eni strani ter člena 5(3)(c), drugi primer, in (d) te direktive na drugi razlagati tako, da pomenijo ukrepe popolne harmonizacije.
- 30 V zvezi s tem je treba opozoriti, da na podlagi načela primarnosti prava Unije, ki je bistvena značilnost pravnega reda Unije, to, da se država članica sklicuje na določbe nacionalnega prava, čeprav so ustavnopravne, ne sme posegati v učinkovitost prava Unije na ozemlju te države (sodba z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 59).
- 31 V zvezi s tem je treba poudariti, da mora biti raven varstva temeljnih pravic iz Listine – ker gre pri prenosu direktive, ki ga izvedejo države članice, vsekakor za položaj iz člena 51 Listine, v katerem države članice izvajajo pravo Unije – pri takem prenosu dosežena ne glede na polje proste presoje, ki ga imajo države članice pri tem prenosu.
- 32 Kadar pa se – v položaju, v katerem ravnanje držav članic ni v celoti določeno s pravom Unije – z nacionalno določbo ali ukrepom to pravo izvaja v smislu člena 51(1) Listine, lahko nacionalni organi in sodišča uporabijo nacionalne standarde glede varstva temeljnih pravic, če ta uporaba ne ogrozi ravni varstva iz Listine, kot jo razlaga Sodišče, niti ne posega v primarnost, enotnost in učinkovitost prava Unije (sodbi z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 60, in z dne 26. februarja 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, točka 29).

- 33 Tako je v skladu s pravom Unije, da nacionalna sodišča in organi določijo, da je ta uporaba odvisna od okoliščine, na katero je opozorilo predložitveno sodišče, in sicer da določbe direktive „dopuščajo polje proste presoje za njihov prenos v nacionalno pravo“, če se ta okoliščina razlaga tako, da se nanaša na stopnjo harmonizacije, ki se izvaja z navedenimi določbami, pri čemer je taka uporaba mogoča le, če se s temi določbami ne izvaja popolna harmonizacija.
- 34 V obravnavani zadevi je treba navesti, da je cilj Direktive 2001/29 harmonizirati samo nekatere vidike avtorske in sorodnih pravic, pri čemer je poleg tega iz več njenih določb razviden namen zakonodajalca Unije, da se pri izvajanju te direktive državam članicam podeli polje proste presoje (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, točka 57).
- 35 Na prvem mestu je bilo v zvezi z izključnimi pravicami imetnikov iz člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29 v točki 18 te sodbe opozorjeno, da države članice v skladu s temi določbami avtorjem dodelijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo neposredno ali posredno reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki ter izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo priobčitev teh del javnosti.
- 36 V teh določbah sta tako nedvoumno opredeljeni izključni pravici reproduciranja in priobčitve javnosti, ki ju imajo imetniki avtorske pravice v Uniji. Te določbe prav tako ne vsebujejo nobenega pogoja in njihovo izvajanje oziroma njihovi učinki niso odvisni od nobenega akta.
- 37 Sodišče je poleg tega v zvezi s tem že presodilo, da te določbe nudijo harmoniziran pravni okvir za zagotavljanje okrepljenega in enotnega varstva pravic reproduciranja in priobčitve javnosti (mnenje 3/15 (Marakeška pogodba o dostopu do objavljenih del) z dne 14. februarja 2017, EU:C:2017:114, točka 119 in navedena sodna praksa; v zvezi s pravico priobčitve javnosti glej tudi sodbi z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 41, ter z dne 1. marca 2017, ITV Broadcasting in drugi, C-275/15, EU:C:2017:144, točka 22 in navedena sodna praksa).
- 38 Iz tega izhaja, da člen 2(a) in člen 3(1) Direktive 2001/29 pomenita ukrepa popolne harmonizacije vsebine pravic, ki jih vsebujeta (glej po analogiji, kar zadeva izključno pravico imetnika znamke Evropske unije, sodbi z dne 20. novembra 2001, Zino Davidoff in Levi Strauss, od C-414/99 do C-416/99, EU:C:2001:617, točka 39, ter z dne 12. novembra 2002, Arsenal Football Club, C-206/01, EU:C:2002:651, točka 43).
- 39 Na drugem mestu je treba opozoriti, kot je razvidno iz uvodne izjave 32 Direktive 2001/29, da člen 5 te direktive v odstavkih 2 in 3 določa seznam izjem in omejitev izključnih pravic reproduciranja in priobčitve javnosti.
- 40 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba obseg polja proste presoje, ki ga imajo države članice pri prenosu posebne izjeme ali omejitve iz člena 5(2) ali (3) Direktive 2001/29 v nacionalno pravo preučiti za vsak primer posebej, zlasti glede na besedilo zadevne določbe (glej v tem smislu sodbe z dne 21. oktobra 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, točka 36; z dne 3. septembra 2014, Deckmyn in Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, točka 16, ter z dne 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International in drugi, C-110/15, EU:C:2016:717, točka 27; mnenje 3/15 (Marakeška pogodba o dostopu do objavljenih del) z dne 14. februarja 2017, EU:C:2017:114, 116), saj je stopnja harmonizacije izjem in omejitev, kot jih je osnoval zakonodajalec Unije, namreč odvisna od njihovega vpliva na dobro delovanje notranjega trga, kot je na to opozorjeno v uvodni izjavi 31 Direktive 2001/29.
- 41 V skladu s členom 5(3)(c), drugi primer, in (d) Direktive 2001/29 se v njem navedene izjeme oziroma omejitve nanašajo na „uporab[o] del ali predmetov sorodnih pravic v zvezi s poročanjem o aktualnih dogodkih v obsegu, ki ga upravičuje informativni namen, in ob navedbi vira vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče“, in na „citat[e] z namenom [na primer] kritike ali ocene

pod pogojem, da se nanašajo na delo ali na predmet sorodnih pravic, ki je bil že bil zakonito dan na voljo javnosti, da je naveden vir vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče, in da je njihova uporaba v skladu s pošteno prakso ter v obsegu, ki ga zahteva poseben namen“.

- 42 Kot je razvidno iz njene vsebine, ta določba obsega izjem in omejitve, ki jih vsebuje, ne harmonizira popolnoma.
- 43 Na eni strani je namreč iz uporabe besednih zvez „v obsegu, ki ga upravičuje informativni namen“ in „v skladu s pošteno prakso ter v obsegu, ki ga zahteva poseben namen“ v členu 5(3)(c), drugi primer, in (d) Direktive 2001/29 razvidno, da imajo države članice pri prenosu te določbe in pri uporabi nacionalnega prava, s katerim se ta določba izvaja, znatno polje proste presoje, ki jim omogoča, da uravnotežijo zadevne interese. Na drugi strani člen 5(3)(d) te direktive, kar zadeva primere, v katerih je citiranje mogoče, določa zgolj ponazoritveni seznam takih primerov, kot to dokazuje uporaba besedne zveze „z namenom [na primer] kritike ali ocene“.
- 44 To polje proste presoje potrjuje zakonodajno delo pred sprejetjem Direktive 2001/29. Iz obrazložitvenega memoranduma predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (COM(97) 628 final) z dne 10. decembra 1997, ki se nanaša na omejitve, ki so zdaj v bistvu določene v členu 5(3)(c) in (d) Direktive 2001/29, je tako razvidno, da glede na njihov omejen gospodarski pomen te omejitve v navedenem predlogu niso mogle biti predmet podrobnega urejanja, zato so bili za njihovo uporabo določeni zgolj minimalni pogoji, in da so za podrobno opredelitev pogojev za uporabo teh izjem ali omejitev pristojne države članice ob spoštovanju okvira iz te določbe.
- 45 Kljub navedenim preudarkom je polje proste presoje držav članic pri izvajanju člena 5(3)(c), drugi primer, in (d) Direktive 2001/29 omejeno z več vidikov.
- 46 Prvič, Sodišče je večkrat presodilo, da je treba polje proste presoje, ki ga imajo države članice pri izvajanju navedenih izjem in omejitev iz člena 5(2) in (3) Direktive 2001/29, izvrševati v mejah, določenih s pravom Unije, kar pomeni, da države članice ne morejo v vseh primerih prosto in neharmonizirano določiti vseh parametrov teh izjem in omejitev (glej v tem smislu sodbe z dne 6. februarja 2003, SENA, C-245/00, EU:C:2003:68, točka 34; z dne 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, točka 104, in z dne 3. septembra 2014, Deckmyn in Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, točka 16; mnenje 3/15 (Marakeška pogodba o dostopu do objavljenih del) z dne 14. februarja 2017, EU:C:2017:114, točka 122).
- 47 Sodišče je tako poudarilo, da je možnost držav, da uveljavljajo izjemo ali omejitev harmoniziranih pravil, navedenih v členih 2 in 3 Direktive 2001/29, močno omejena z zahtevami prava Unije (glej v tem smislu mnenje 3/15 (Marakeška pogodba o dostopu do objavljenih del) z dne 14. februarja 2017, EU:C:2017:114, točka 126).
- 48 Natančneje, države članice lahko v svoji zakonodaji določijo izjemo ali omejitev iz člena 5(2) in (3) Direktive 2001/29 le, če spoštujejo vse pogoje, navedene v tej določbi (glej po analogiji mnenje 3/15 (Marakeška pogodba o dostopu do objavljenih del) z dne 14. februarja 2017, EU:C:2017:114, točka 123 in navedena sodna praksa).
- 49 Države članice morajo v tem okviru tudi spoštovati splošna načela prava Unije, med katerimi je načelo sorazmernosti, iz katerega izhaja, da morajo biti sprejeti ukrepi primerni za uresničitev zelenega cilja in ne smejo presegati tistega, kar je nujno za njegovo doseganje (sodba z dne 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, točki 105 in 106).
- 50 Drugič, Sodišče je opozorilo, da se polje proste presoje, ki ga imajo države članice pri uveljavljanju izjem in omejitev, določenih v členu 5(2) in (3) Direktive 2001/29, ne sme uporabiti tako, da bi bili ogroženi cilji te direktive, ki se, kot je razvidno iz njenih uvodnih izjav 1 in 9, nanašajo na vzpostavitev

visoke stopnje varstva avtorjev in na dobro delovanje notranjega trga (glej v tem smislu sodbi z dne 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, točka 107, ter z dne 10. aprila 2014, ACI Adam in drugi, C-435/12, EU:C:2014:254, točka 34; mnenje 3/15 (Marakeška pogodba o dostopu do objavljenih del) z dne 14. februarja 2017, EU:C:2017:114, točka 124 in navedena sodna praksa).

- 51 Države članice pa morajo v okviru tega uveljavljanja poleg tega zagotoviti polni učinek tako določenih izjem in omejitev ter upoštevati njihov cilj (glej v tem smislu sodbi z dne 4. oktobra 2011, Football Association Premier League in drugi, C-403/08 in C-429/08, EU:C:2011:631, točka 163, ter z dne 3. septembra 2014, Deckmyn in Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, točka 23), da se ohrani pravično ravnotežje pravic in interesov med različnimi kategorijami imetnikov pravic ter med različnimi kategorijami imetnikov pravic in uporabnikov varovanih predmetov, kot je navedeno v uvodni izjavi 31 navedene direktive.
- 52 Tretjič, polje proste presoje, ki ga imajo države članice pri uveljavljanju izjem in omejitev iz člena 5(2) in (3) Direktive 2001/29, je omejeno tudi s členom 5(5) navedene direktive, ki za take izjeme oziroma omejitve določa tri pogoje, in sicer da se te izjeme ali omejitve uporabijo le v nekaterih posebnih primerih, drugič, da niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem dela in da ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika avtorske pravice (mnenje 3/15 (Marakeška pogodba o dostopu do objavljenih del) z dne 14. februarja 2017, EU:C:2017:114, točka 125 in navedena sodna praksa).
- 53 Nazadnje, četrto, kot je bilo opozorjeno v točki 31 te sodbe, se načela, priznana z Listino, uporabljajo za države članice, kadar te izvajajo pravo Unije. Zato morajo države članice pri prenosu izjem in omejitev iz člena 5(2) in (3) Direktive 2001/29 paziti, da se oprejo na razlago teh izjem in omejitev, ki omogoča zagotovitev pravičnega ravnovesja med različnimi temeljnimi pravicami, varovanimi s pravnim redom Unije (sodbi z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, točka 46, ter z dne 18. oktobra 2018, Bastei Lübbe, C-149/17, EU:C:2018:841, točka 45 in navedena sodna praksa; glej po analogiji tudi sodbo z dne 26. septembra 2013, IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, točki 48 in 49 ter navedena sodna praksa).
- 54 Glede na navedene preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(a) in člen 3(1) Direktive 2001/29 razlagati tako, da pomenita ukrep popolne harmonizacije vsebine pravic, ki jih vsebujeta. Točko (c), drugi primer, in točko (d) odstavka 3 člena 5 te direktive je treba razlagati tako, da ne pomenita ukrepov popolne harmonizacije obsega izjem ali omejitev, ki jih vsebujeta.

Tretje vprašanje

- 55 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati na drugem mestu, v bistvu sprašuje, ali lahko svoboda obveščanja in svoboda medijev, ki sta priznani v členu 11 Listine – zunaj okvira izjem in omejitev, določenih v členu 5(2) in (3) Direktive 2001/29 – upravičita odstopanje od izključnih pravic avtorja do reproduciranja in priobčitve javnosti iz člena 2(a) in člena 3(1) navedene direktive.
- 56 Najprej je treba poudariti, da je iz obrazložitvenega memoranduma predloga COM(97) 628 final in iz uvodne izjave 32 Direktive 2001/29 razvidno, da je seznam izjem in omejitev iz člena 5 te direktive izčrpen, kar je Sodišče tudi večkrat poudarilo (sodbi z dne 16. novembra 2016, Soulier in Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, točka 34, ter z dne 7. avgusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, točka 16).
- 57 Kot je razvidno iz uvodnih izjav 3 in 31 Direktive 2001/29, je namen harmonizacije, ki se z njo izvaja, ohraniti pravično ravnotežje – med drugim v elektronskem okolju – med interesi imetnikov avtorskih in sorodnih pravic za varstvo njihove pravice do intelektualne lastnine, zagotovljene s členom 17(2) Listine, na eni strani ter varstvom interesov in temeljnih pravic uporabnikov varovanih predmetov,

zlasti njihove svobode izražanja in obveščanja, ki se zagotavlja s členom 11 Listine, ter splošnega interesa na drugi (glej v tem smislu sodbo z dne 7. avgusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, točka 41).

- 58 Mehanizmi, ki omogočajo vzpostavitev pravičnega ravnotežja med temi različnimi pravicami in interesi, pa so določeni v sami Direktivi 2001/29, saj ta med drugim v členih od 2 do 4 na eni strani določa izključne pravice imetnikov pravic, v členu 5 pa na drugi strani izjeme in omejitve teh pravic, ki jih države članice lahko oziroma celo morajo prenesti, pri čemer morajo biti ti mehanizmi vseeno konkretizirani z nacionalnimi ukrepi za prenos te direktive ter z njeno uporabo s strani nacionalnih organov (glej v tem smislu sodbo z dne 29. januarja 2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, točka 66 in navedena sodna praksa).
- 59 Sodišče je že večkrat presodilo, da je navdih za temeljne pravice, ki so zdaj določene v Listini, katere spoštovanje zagotavlja Sodišče, v skupnih ustavnih tradicijah držav članic in v smernicah iz mednarodnih pogodb o varstvu človekovih pravic, pri katerih so države članice sodelovale ali h katerim so pristopile (glej v tem smislu sodbo z dne 27. junija 2006, Parlament/Svet, C-540/03, EU:C:2006:429, točka 35 in navedena sodna praksa).
- 60 Kar zadeva izjeme in omejitve, določene v členu 5(3)(c), drugi primer, in (d) Direktive 2001/29, glede katerih ima predložitveno sodišče pomisleke, je treba poudariti, da je njihov namen prav ta, da se da prednost uveljavljanju pravice uporabnikov varovanih predmetov do svobode izražanja in svobode medijev, ki ima poseben pomen, saj je varovana kot temeljna pravica, pred interesom avtorja, da lahko nasprotuje uporabi svojega dela, pri čemer se temu avtorju načeloma zagotavlja pravica do navedbe njegovega imena (glej v tem smislu sodbo z dne 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, točka 135).
- 61 K pravičnemu ravnotežju, na katero je bilo opozorjeno v točkah 51 in 57 te sodbe, prispeva tudi člen 5(5) te direktive, ki, kot je bilo poudarjeno v točki 52 te sodbe, zahteva, da se izjeme in omejitve, določene v odstavkih od 1 do 4 člena 5 navedene direktive, uporabijo le v nekaterih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem varovanega dela ali drugega predmeta in ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika pravic.
- 62 Če bi bilo v teh okoliščinah kljub izrecni volji zakonodajalca Unije, na katero je bilo opozorjeno v točki 56 te sodbe, vsaki državi članici dopuščeno, da uvede odstopanja od izključnih avtorskih pravic iz členov od 2 do 4 Direktive 2001/29 zunaj okvira izjem in omejitev, izčrпно določenih v členu 5 te direktive, bi bila ogrožena učinkovitost harmonizacije avtorske in sorodnih pravic, ki se uresničuje z navedeno direktivo, in cilj pravne varnosti, ki se z njo dosega (sodba z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točki 34 in 35). Iz uvodne izjave 31 te direktive je namreč izrecno razvidno, da so imele obstoječe razlike pri izjemah in omejitvah nekaterih omejenih dejanj neposredne negativne učinke na delovanje notranjega trga na področju avtorske in sorodnih pravic, tako da je namen seznama izjem in omejitev, ki ga vsebuje člen 5 Direktive 2001/29, zagotoviti to dobro delovanje.
- 63 Poleg tega morajo države članice, kot je razvidno iz uvodne izjave 32 te direktive, te izjeme in omejitve uporabljati dosledno. Zahteva po doslednosti pri izvajanju teh izjem in omejitev pa ne bi mogla biti izpolnjena, če bi države članice lahko svobodno določile take izjeme in omejitve zunaj okvira tistih, ki so izrecno navedene v Direktivi 2001/29 (glej v tem smislu sodbo z dne 12. novembra 2015, Hewlett-Packard Belgium, C-572/13, EU:C:2015:750, točki 38 in 39), pri čemer je Sodišče poleg tega že poudarilo, da v nobeni določbi Direktive 2001/29 ni predvidena možnost, da države članice razširijo obseg navedenih izjem ali omejitev (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2014, ACI Adam in drugi, C-435/12, EU:C:2014:254, točka 27).

- 64 Glede na navedene preudarke je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da svoboda obveščanja in svoboda medijev, ki sta priznani v členu 11 Listine – zunaj okvira izjem in omejitev, določenih v členu 5(2) in (3) Direktive 2001/29 – ne moreta upravičiti odstopanja od izključnih pravic avtorja do reproduciranja in priobčitve javnosti iz člena 2(a) in člena 3(1) te direktive.

Drugo vprašanje

- 65 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali nacionalno sodišče v okviru vzpostavitve ravnotežja, ki ga mora zagotoviti med izključnimi pravicami avtorja iz člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29 na eni strani in pravicami uporabnikov varovanih predmetov, navedenimi v določbah o odstopanju iz člena 5(3)(c), drugi primer, in (d) te direktive na drugi, lahko odstopi od ozke razlage zadnjenavedenih določb in uporabi tako razlago teh določb, v skladu s katero se v celoti upošteva nujnost spoštovanja svobode izražanja in obveščanja, ki jo zagotavlja člen 11 Listine.
- 66 Predložitveno sodišče v zvezi s tem ni prepričano, ali lahko v obravnavani zadevi glede tega, da je družba Funke Medien uporabila UdP, uporabi člen 5(3)(c) Direktive 2001/29, ker naj ta družba navedenih UdP ne bi objavila ob nobenem ločenem aktu poročanja.
- 67 Kot je bilo opozorjeno v točki 53 te sodbe, morajo države članice pri prenosu izjem in omejitev iz člena 5(2) in (3) Direktive 2001/29 paziti, da se oprejo na razlago teh izjem in omejitev, ki omogoča zagotovitev pravičnega ravnovesja med različnimi temeljnimi pravicami, varovanimi s pravnim redom Unije.
- 68 Dalje, organi in sodišča držav članic morajo pri izvajanju ukrepov za prenos te direktive ne zgolj razlagati nacionalno pravo v skladu s to direktivo, temveč tudi paziti, da se ne oprejo na tako razlago te direktive, ki bi bila v nasprotju z navedenimi temeljnimi pravicami ali z drugimi splošnimi načeli prava Unije, kot je Sodišče že večkrat presodilo (glej v tem smislu sodbe z dne 29. januarja 2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, točka 70; z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, točka 46, in z dne 16. julija 2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, točka 34).
- 69 Odstopanje od splošnega pravila je treba sicer načeloma, kot navaja predložitveno sodišče, razlagati ozko.
- 70 Toda čeprav je člen 5 Direktive 2001/29 formalno naslovljen „Izjeme in omejitve“, je treba ugotoviti, da take izjeme oziroma omejitve vsebujejo pravice v korist uporabnikov del ali drugih varovanih predmetov (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2014, Eugen Ulmer, C-117/13, EU:C:2014:2196, točka 43). Poleg tega je poseben namen tega člena, kot je bilo opozorjeno v točki 51 te sodbe, zagotoviti pravično ravnotežje med pravicami in interesi imetnikov pravic, ki jih je treba razlagati široko, na eni strani (glej v tem smislu sodbo z dne 16. novembra 2016, Soulier in Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, točki 30 in 31 ter navedena sodna praksa) ter pravicami in interesi uporabnikov del ali drugih varovanih predmetov na drugi.
- 71 Iz tega izhaja, da mora razlaga izjem in omejitev iz člena 5 Direktive 2001/29, kot je bilo opozorjeno v točki 51 te sodbe, omogočati varovanje njihovega polnega učinka in upoštevanje njihovega cilja, pri čemer je taka zahteva posebej pomembna, če je namen teh izjem in omejitev, kot to velja za izjeme in omejitve iz člena 5(3)(c) in (d) Direktive 2001/29, zagotoviti spoštovanje temeljnih svoboščin.
- 72 V teh okoliščinah je treba na eni strani dodati, da je varstvo pravice intelektualne lastnine sicer zagotovljeno v členu 17(2) Listine. Vendar iz te določbe in iz sodne prakse Sodišča nikakor ne izhaja, da bi bila ta pravica nedotakljiva in da bi moralo biti njeno varstvo zato absolutno zagotovljeno (sodbe z dne 24. novembra 2011, Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771, točka 43; z dne 16. februarja 2012, SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, točka 41, in z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, točka 61).

- 73 Na drugi strani je bilo v točki 60 te sodbe opozorjeno, da je namen člena 5(3)(c) in (d) Direktive 2001/29 dati prednost uveljavljanju pravice uporabnikov varovanih predmetov do svobode izražanja in svobode medijev, ki je zagotovljena s členom 11 Listine. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je v delu, v katerem Listina vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisano 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), namen člena 52(3) Listine zagotoviti potrebno usklajenost med pravicami iz Listine in ustreznimi pravicami, zagotovljenimi z EKČP, ne da bi to škodilo avtonomiji prava Unije in Sodišča Evropske unije (glej po analogiji sodbi z dne 15. februarja 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, točka 47, in z dne 26. septembra 2018, Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Suspendivnost pritožbe), C-180/17, EU:C:2018:775, točka 31 in navedena sodna praksa). Člen 11 Listine vsebuje pravice, ki ustrezajo tistim, ki so zagotovljene s členom 10(1) EKČP (glej v tem smislu sodbo z dne 14. februarja 2019, Buivids, C-345/17, EU:C:2019:122, točka 65 in navedena sodna praksa).
- 74 Kot pa je razvidno iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice, je to sodišče za vzpostavitev ravnotežja med avtorsko pravico in pravico do svobode izražanja med drugim poudarilo nujnost upoštevanja okoliščine, da ima vrsta zadevne „razprave“ ali informacije poseben pomen, zlasti v okviru politične razprave ali razprave, ki se nanaša na splošni interes (glej v tem smislu ESČP, 10. januar 2013, Ashby Donald in drugi proti Franciji, CE:ECHR:2013:0110JUD003676908, točka 39).
- 75 V obravnavani zadevi je iz spisa, predloženega Sodišču, razvidno, da družba Funke Medien na svojem spletnem mestu ni zgolj objavila UdP, temveč jih je tudi predstavila v sistematični obliki, skupaj z uvodnim besedilom, dodatnimi povezavami in pozivom k interaktivnemu sodelovanju. V teh okoliščinah in ob predpostavki, da je treba UdP opredeliti kot „dela“ v smislu člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29, je treba ugotoviti, da lahko objava teh dokumentov pomeni „uporab[o] del [...] v zvezi s poročanjem o aktualnih dogodkih“ v smislu člena 5(3)(c), drugi primer, Direktive 2001/29. Ta objava zato lahko spada na področje uporabe te določbe, če so izpolnjeni preostali pogoji iz navedene določbe, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
- 76 Glede na navedene preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da se mora nacionalno sodišče v okviru vzpostavitve ravnotežja, ki ga mora ob upoštevanju vseh okoliščin zadevnega primera zagotoviti med izključnimi pravicami avtorja iz člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29 na eni strani ter pravicami uporabnikov varovanih predmetov, navedenimi v določbah o odstopanju iz člena 5(3)(c), drugi primer, in (d) te direktive na drugi, opreti na tako razlago teh določb, ki je ob spoštovanju njihovega besedila in ob ohranitvi njihovega polnega učinka povsem v skladu s temeljnimi pravicami, zagotovljenimi z Listino.

Stroški

- 77 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Člen 2(a) in člen 3(1) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba razlagati tako, da pomenita ukrepa popolne harmonizacije vsebine pravic, ki jih vsebujeta. Točko (c), drugi primer, in točko (d) odstavka 3 člena 5 te direktive je treba razlagati tako, da ne pomenita ukrepov popolne harmonizacije obsega izjem ali omejitev, ki jih vsebujeta.**

2. Svoboda obveščanja in svoboda medijev, ki sta priznani v členu 11 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – zunaj okvira izjem in omejitev, določenih v členu 5(2) in (3) Direktive 2001/29 – ne moreta upravičiti odstopanja od izključnih pravic avtorja do reproduciranja in priobčitve javnosti iz člena 2(a) in člena 3(1) te direktive.
3. Nacionalno sodišče se mora v okviru vzpostavitve ravnotežja, ki ga mora ob upoštevanju vseh okoliščin zadevnega primera zagotoviti med izključnimi pravicami avtorja iz člena 2(a) in člena 3(1) Direktive 2001/29 na eni strani ter pravicami uporabnikov varovanih predmetov, navedenimi v določbah o odstopanju iz člena 5(3)(c), drugi primer, in (d) te direktive na drugi, opreti na tako razlago teh določb, ki je ob spoštovanju njihovega besedila in ob ohranitvi njihovega polnega učinka povsem v skladu s temeljnimi pravicami, zagotovljenimi z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Podpisi